

Plány na týden 30.11. –4.12.2020.

Náměty na činnosti jsou určeny pro předškoláky, ale využít je mohou v přiměřené náročnosti i rodiče mladších dětí.

**Týdenní téma: Mikulášův příchod dnes k nám,
písničku ti zazpívám.**

Oblast poznání

1/ seznámíme děti s obdobím, které přichází – advent. Advent (slovo pochází z latinského adventus a znamená příchod, tedy očekávání příchodu Ježíše) říkáme období 4 nedělí, které předcházejí Štědrému dnu, je tedy dobou rozjímání a příprav na vánoční svátky.

V minulosti v tento čas přicházelo pro lidi klidnější období krátkých dnů a dlouhých nocí, kdy po dlouhých dnech práce na poli spojených se sklizní a přípravou půdy na zimu, přicházel odpočinek a také práce uvnitř domu. Bylo to například tkaní látek, draní peří, šití nebo pletení, výroba a opravy nástrojů k práci. Lidé se při těchto činnostech často scházeli a vypravovali si, rozjímali.

Nejviditelnějším symbolem adventu ve většině dnešních domácností je adventní věnec. Vyrobený může být z různých materiálů, nejčastěji se používají jehličnany, vždy jsou na něm 4 svíčky, které se zapalují v protisměru hodinových ručiček tak, že první neděli zapálíme jednu svíčku, další neděli dvě atd. Neděli před Štědrým dnem hoří tedy všechny svíčky. Adventní svíčky mají dnes různou barvu, barva by však měla být fialová, třetí svíce potom růžová. Někdy se svíčky jmenují - nejznámější názvy pro svíčky jsou: naděje, mír, přátelství, láska nebo také svíce: proroků, betlémská, pastýřská, andělská.

Pro děti je zajímavý také adventní kalendář, který jim zkracuje dobu čekání. Ve školce míváme kalendář, který každý den přináší pro děti úkol – naučte se koledu, namalujte vánoční obrázek a mnoho dalších. Pokud budete chtít, můžete jim podobným způsobem zpestřit dny i doma. Jen pro zajímavost – první adventní kalendáře se objevily v 19.století.

2/ Tento týden seznámíme děti s adventními tradicemi a svátky, které přicházejí v prvním adventním týdnu – slaví se dva svatí, Barbora a Mikuláš.

4. prosince (na svatou Barboru) se řezají "barborky", tedy větvičky z ovocných stromů nebo ze zlatice, které by měly doma do Štědrého dne vykvést. Tradice říká, že rozkvetě-li barborka dívky na vdávání, do roka se vdá. Dříve v některých krajích do stavení přicházely mladé dívky převlečené za Barborky-oblékly se do bílých šatů, byly neučesané a na hlavách nosily zelené věnce. Cinkaly zvonečky a dětem rozdávaly dobroty. Těm, které zlobily, hrozily metlami z větviček. Některé děti dodnes dávají za okno punčochu, do které dostanou několik pamlsků nebo ovoce.

5. prosince, v předvečer svatého Mikuláše chodí zase Mikuláš s čertem a andělem a obdarovává hodné děti především sladkostmi, ovocem, někdy i drobnými hračkami. Tato tradice se v Českých zemích drží už od 13. století. Postava Mikuláše vychází z legendy o sv. Mikuláši, jednom z prvních biskupů křesťanské církve. Svůj majetek rozdál těm, kteří ho potřebovali. Legenda říká, že kdysi pomohl také třem dcerám zadluženého otce tím, že jim tajně daroval peníze jako věno, aby se mohly vdát za své vyvolené. Děti můžete přístupnou formou seznámit s legendou o sv. Mikuláši, společně se

zamyslet nad tím, jaká hezká vlastnost je spojována s postavou Mikuláše – štědrost. Sv. Mikuláš je také patronem námořníků.

Dnes děti navštěvuje Mikuláš v doprovodu anděla, který představuje dobro, zlého čerta. U nás většinou čertíci jsou spíše rozpustilí, v některých zemích (zejména Rakousko) chodí průvody zlých čertů (Krampus). Můžete si společně prohlédnout obrázky, postavy si popsat, pojmenovat si součásti oblečení – berla, mitra, plášť atd.

Nezapomeňte prosím na to, že čertem děti nikdy nestrašíme. Rodiče jsou pro děti zárukou bezpečí, ochrany.

Předmatematické představy

1/ hrajeme s dětmi tzv. Kimovy hry – ukážeme dětem různé předměty, obrázky, poté zakryjeme šátkem a necháme děti hádat, co všechno viděly. Můžeme různě obměňovat – odebrat jeden obrázek – co chybí? Nechat děti po zarytí uspořádat shodnou skupinu předmětů a poté porovnat atd.

2/ hrajeme paměťové hry – pexeso a podobně

3/ trvá hledání rozdílů na dvou podobných obrázcích

4/ můžeme zkusit hru „ukáž mi to jinak“ – na prstech rukou ukážeme dítěti určitý počet prstů (např. 3 na jedné ruce), na vyzvání „Ukaž mi to jinak“ dítě zvedne např. 1 prst na jedné ruce a dva na druhé. Napomáháme vytváření představ o čísle a o matematických operacích. Můžeme počítat – „ukázal jsem ti 3 prsty. 2 a 1 jsou tři.“ Samozřejmě je omezené množství prstů, ale pro naše potřeby tyto matematické operace jsou dostačující. Pokud budete chtít, můžete hru hrát třeba s PETvíčky nebo vystřihanými kolečky a podobně a dostat se na vyšší úroveň.

Oblast řeči

1/ přečteme dětem básničky s Mikulášskou tematikou, můžeme se některou také naučit. Dbáme vždy na dobrý přednes. Můžete si zopakovat básničku s pohybem, kterou již znají z minulých let:

Anděl seděl na obláčku,	
Čáry máry čaroval.	- pohyby rukou naznačují čarování
Vyčaroval Mikuláše,	- složíme ruce nad hlavou do tvaru trojúhelníku
Moc se z toho radoval.	- tleskáme do rytmu
Dejte pozor, milé děti,	- hrozíme prstíkem
Čarování není žert.	- dlaněmi točíme (znamení ne)
Něco se mu nepovedlo,	- hlavu do dlaní
Objevil se taky čert.	- prsty naznačit rohy

Mikuláši, Mikuláši, neber sebou čerty radši,
vezmi sebou anděly, ti nám něco nadělí.
Čert nosí pytel a metlu, myslí si, že se ho leknu.
Dělá na mě bububu a já se ho bát nebudu.

Brzy přijde Mikuláš, co má rozevlátý plášť.
Andílek a čertík taky, dárků mají plné vaky!

A tomu, kdo hodný byl, kdo se čertu zalíbil,
Tomu dají dárečky, když jim řekne básničky.
Ale ten, kdo zlobil moc, nemá tu nic pro radost!
Pohrozí mu metličkou, nespasí se básničkou.

Přišel k nám čert s Mikulášem,
přišel nikým neohlášen,
zazvonil a povídal,
že by se rád podíval.
Nebyl nikdy v naší školce,
kde se líbí každé holce
i každému klukovi,
Vítkovi i Kubovi.
Za tu pěknou podívanou
dal punčošku nadívanou,
nadívanou, já to vím,
tím nejsladším cukrovím.
Všichni jsme se radovali,
také jsme jim zazpívali,
ať přinesou zimní čas
a příští rok přijdou zas.

2/ můžeme si přečíst příběh s tematikou Mikuláše (z vlastních knížek, z dětských časopisů) o přečteném si s dětmi povídáme. Můžeme se také zeptat na pocity dětí před příchodem Mikuláše. Nikdy děti postavou čerta nestrašíme, potřebují naši oporu, protože jsme pro ně zárukou bezpečí.

3/ hrajeme si na čerty – gymnastika mluvidel – vyplazujeme jazyček různými směry, dosáhne na bradu? Na nos? Děláme jazykem „boule“ do tváří, hýbeme jazykem nahoru a dolů, do stran za čertího zvuku „bl“

4/ Můžete se s dětmi podívat na příběh z Chaloupky na vršku – **upozorňuji, že tajemství převleku je v závěru vyzrazeno** https://www.youtube.com/watch?v=Z-c_oyCKJLQ

Rozvoj estetického vnímání

1/ kresba – můžeme nechat děti nakreslit nebo namalovat postavy Mikuláše, anděla a čerta. Předem si je popíšeme – co nesmí chybět Mikulášovi? Jak vypadá čert? Anděl? Postavy můžeme kreslit samostatně ale také společně. Dbáme na detaily, na to, aby postava měla všechny podstatné znaky a snažíme se děti navést k tomu, aby končetiny nebyly kreslené pouze jednou čarou. Nezapomeňme ale, že obrázek je výsledkem dětské fantazie, proto do práce nezasahujeme kritikou, pokud se rozhodneme děti vést, děláme to citlivě.

2/ opakujeme si známé písničky a básničky s Mikulášskou tematikou.

Oblast pohybová

1/ ve školce bychom hráli hru „na čertovské ocásky“ – jde o honičku zaměřenou na pozornost, kdy je úkolem honěcího sebrat čertíkům ocásek (stuha zatřčená za kalhoty), ocásek je jeho, čert bez ocasu honí.

2/ trvají cviky na plosku nohy – chůze „jako opička“ – motivace může být čertík má kopyta, po špičkách jako andělíček atd. Sbírání předmětů pomocí prstů na noze (šátek, stužka a podobně) – i jako hra – kdo rychleji posbírá?

Pracovní činnosti

1/ vyrobíme si čertovský řetěz z proužků papíru. Dbáme na čistotu při práci a také na úklid po činnosti. Hotový řetěz může být součástí výzdoby v dětském pokoji – radost z vykonané práce.

2/ věku přiměřená pomoc s prací dospělých – necháme děti pomáhat při předvánočním úklidu hraček, pokojíčku, pečovat o své věci. Zajímavá činnost je pomoc při výzdobě bytu nebo při pečení či zdobení cukroví.

3/ sledujeme vánoční výzdobu, co se nám líbí a proč atd. – estetické hodnocení prostředí

Příběh sv. Mikuláše

To už je více než 500 let, kdy sv. Mikuláš žil. Říkalo se, že to byl velice bohatý člověk. Cestoval po celé zemi a pomáhal všem chudým lidem a hlavně dětem.

Příběh sv. Mikuláše

Byl jednou jeden kupec, který měl 3 krásné dcery. Jedna měla zlaté vlasy, druhá hnědé a třetí rezavé. Býval bohatý, ale přišly těžké časy a obchody vázly, takže už nebylo ani co prodávat. Po nějaké době začaly být i jejich police v obchodě prázdné a zbyly na nich jen vlněné ponožky.

Jednoho dne za ním přišla jeho nejstarší dcera se zlatými vlasy, že by se chtěla vdávat, ale že rodiče jejího milého Jana prý ke svatbě nesvolí, pokud jim dcera nepřinese nějaké zlaťáky jako věno. Otec však dceruše řekl, že nemají už nic než ty vlněné ponožky v obchodě a že jí proto nemůže dát ani zlaťák.

Večer otce napadlo, že by mohl ty vlněné ponožky z obchodu alespoň přeprat, přinesl je tedy domů, Zlatovláska je přeprala a pověsila ke krbu aby uschly.

Ve městě, kde žil kupec s dcerami žil také Mikuláš. Když se doslechl o kupcově dceři a její lásce k mladému Janovi, bylo mu jich velice líto.

Pozdě v noci tedy přistoupil ke kupcově domu a hodil oknem dovnitř měšec zlaťáků.

Měšec však spadl do jedné s ponožek, které visely u krbu.

Když pak chtěl kupec ponožky ráno sundat ze šňůry, Velmi se podivil, kde se měšec se zlaťáky v jedné z ponožek vzal, ale měl velikou radost, protože konečně mohl uspořádat svatbu svojí Zlatovlásce a Janovi.

Po roce však za kupcem přišla i jeho druhá dcera s hnědými vlasy, že by se ráda vdávala. Ale kupec znovu potřásl hlavou: „Je mi to moc líto, ale peníze, které jsme kdysi našli v ponožce už jsme utratili“. Večer však znovu doma sušili pár vypraných ponožek u krbu a ráno v nich opět našli zlaťáky - to štědrý Mikuláš vhodil kupci do okna další měšec. Tak se tedy mohla vdávat i prostřední dcera.

Uplynul další rok a za otcem přišla i jeho nejmladší a nejmilejší dcera s rezavými vlasy. Prozradila mu, že jí její milý požádal o ruku a ona souhlasila.

Otec však odpověděl: „Napřed musíme našetřit nějaké peníze, milá dceruško“. Když ale nastal večer a kupec pověsila ke krbu ponožky, přikrčil se u okna a čekal, co se bude dít.

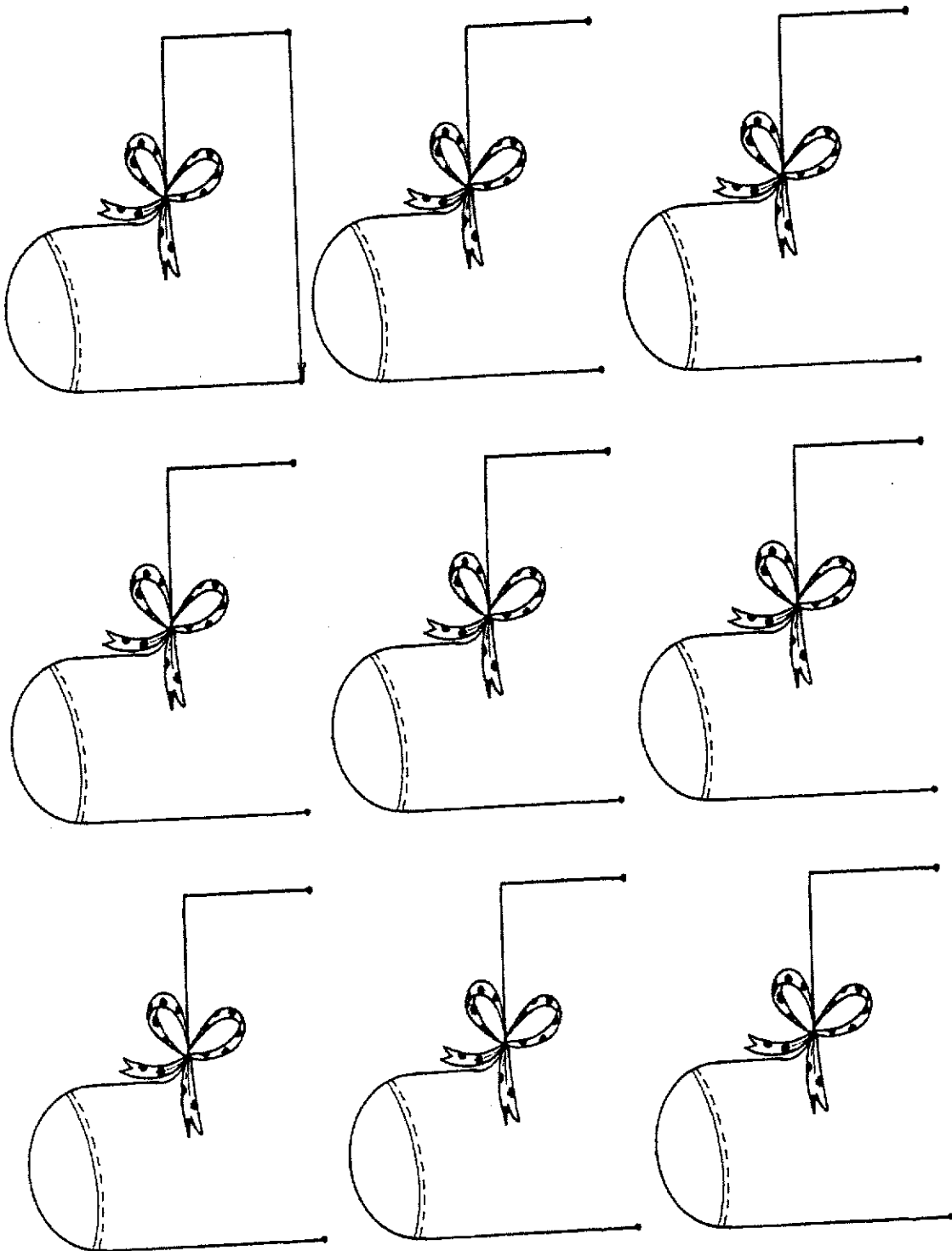
Když uviděl, jak oknem prolétl měšec, vyběhl rychle před dům a zahlédl dobrotivého Mikuláše v jeho červeném plášti.

„To jste vy, Mikuláši? Ani nevím, jak Vám mám poděkovat“. Mikuláš odpověděl:

„Nejvíce se mi odvděčíš, když nikomu neprozradíš, kdo ti ty peníze dal“.

Ale kupec si tajemství nedokázal nechat pro sebe, a tak dnes všichni vědí, jak je Mikuláš velkorysý, a proto v předvečer svátku sv. Mikuláše vešíme do okna punčochu.

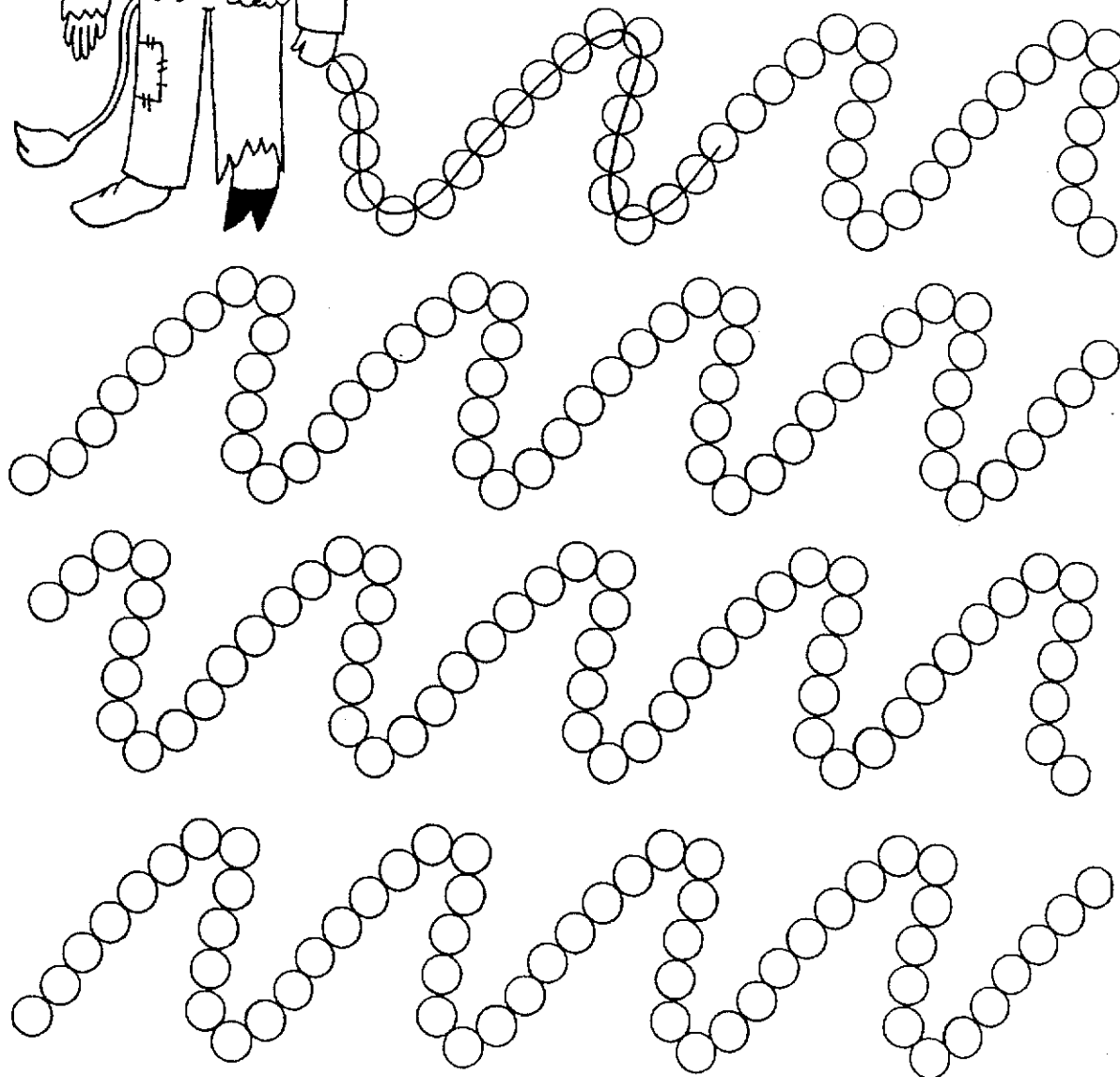
DOKRESLI MIKULÁŠOVI PUNČOCHU

GABRIELA A MILADA PŘIKRYLOVY
HRAJEME SI: TÉMATA NA CELÝ ROK
TÉMA 14: MIKULÁŠ

DOKRESLI ČERTOVI ŘETĚZ. NAPOJ SE NA ČÁRU UPROSTŘED KROUŽKŮ

KDYSI DÁVNO VAŘILI
V . BRAMBULÍN OCHUTNÁVAL.

Něco by to chtělo! Je to málo čerňovské!

VZAL A POŘÁDNĚ NASYPAL DO .
 PAK ZAMÍCHALI A
VRHLI SE JEDEN PŘES DRUHÉHO DO JÍDLA.
ALE OUVEJ! **TO TO PÁLÍ!** MĚLI
Z TĚ KOŘENĚNÉ CELÉ V .
A TAK JE VYPLAZOVALI NA ABY
SI JE OCHLADILI. **A** KVÍLELI.
PO ČASE JE PÁLIT PŘESTALY, ALE
VYPLAZENÉ JIM ZŮSTALY NAPOŘÁD.

Grafomotorika

psaní a kreslení. Při psaní je potřeba vykonávat účelné pohyby, které jsou založeny na koordinaci oka a ruky. Při vývoji grafomotoriky se tato koordinace zdokonaluje a umožní dítěti spontánní grafický projev a později i psaní. Grafomotorika je soubor psychomotorických činností, které jsou vykonávány při. Předpokladem úspěšného osvojení psaní je, aby dítě vytvořilo správný špetkový úchop a bylo na určitém stupni vývoje grafomotoriky.

Základní pohyby při kreslení a psaní vycházejí z **hrubé motoriky, z pohybu velkých kloubů**. Proto pokud se dítěti kreslení nedaří, je hrubá motorika první oblastí, na kterou bychom se měli zaměřit. Pokud má dítě potíže v oblasti hrubé a jemné motoriky, musíme zařadit cvičení rozvíjející tyto oblasti. Aby se jemná motorika rychleji rozvíjela, poskytujeme dětem dostatek příležitostí k různým pracovním činnostem (navlékání korálků, skládačky, puzzle), a taky ke kreslení. Dítě musíme v kreslení povzbuzovat, oceňovat i dílčí úspěchy. Obzvláště u dětí, u kterých se grafomotorické zkušenosti nerozvíjejí jako u jejich vrstevníků.

Pro rozvoj grafomotoriky využíváme i řízené **grafomotorické cvičení**, kde je pohyb zaznamenán graficky. Tato cvičení slouží k rozvoji jemné motoriky a zrakové koordinace – je to období přípravy na psaní. U dítěte nejdříve sledujeme v jaké je fázi pohybového vývoje, zda pohyb vychází z ramene, lokte či zápěstí. Tomu pak přizpůsobíme plochu a psací náčiní.

Diagnostika grafomotoriky a kresby

Diagnostika grafomotoriky je v úzkém vztahu ke zralosti senzomotorických funkcí a je důležitá z hlediska školní zralosti a specifických poruch učení. Při zjišťování úrovně grafomotoriky se zaměřujeme na :

- kvalitu úchopů a držení psacího nástroje
- manipulaci s kresebným nástrojem
- pohybu prstů a ruky
- uvolnění ruky a plynulost pohybů při kreslení nebo psaní
- sklon čar při kreslení či psaní
- schopnost dotahovat kresbu k základní obrysové linii
- zaplnění plochy papíru
- správné sezení

Grafomotorický projev a kresba dítěte se rozvíjí úměrně možnostem, které vytváří životní prostředí. Abychom mohli využít kresbu pro účely diagnostiky, musíme mít přehled o jejím vývoji. Základní etapu ve vývoji dětského výtvarného projevu tvoří

- **bezobsažná čáranice.** K těmto prvním grafomotorickým projevům dochází většinou v období mezi 12 – 18 měsíci. Jde o náhodné uchopení kresebného nástroje, různorodou manipulaci, kdy si dítě všimá, že jeho pohyb zanechává stopy.
- Toto období se postupně mění v období **obsažné čáranice**, které nastává mezi 2 – 2,5 roky. Do kresebného projevu dítěte vstupuje obsah. Dítě nejčastěji kreslí lidi a zvířata.
- O dalším období hovoříme jako o přechodu k **znakové kresbě**, kdy dítě začíná uzavírat kruhový tah, kreslí ovály, kde se začínají objevovat pravé úhly, postupně kreslí svislé a vodorovné čáry. Znaková kresba se rozvíjí mezi 2,5 a 3 roky, grafomotorický projev již nevychází z ramenního kloubu, ale účastní se na něm klouby ruky. V tomto období se začíná objevovat i první kresba lidské postavy – tzv. **hlavonožec**.
- Spontánní realismus zahrnuje věk od 3 – 6 let, zde děti kreslí obrázky zvířat, rostlin, domů, postav apod. Dítě v tomto období nekreslí podle předlohy.
- Střízlivý realismus bývá vymezován do 10 – 11 let, kdy dochází ke zdokonalování kresby a ukončení vývoje

Činnosti rozvíjející jemnou motoriku

Rukodělné činnosti

Navlékání korálků, knoflíků, těstovin, plodů

Přišívání knoflíků, prošívání látky

Modelování pomocí plastelíny, hlíny, těsta – hmota se mačká, uždibuje, slepuje, válí

Malování prstovými barvami, temperovými a vodovými barvami

Obtiskování razítek, vlastní výroba tiskátek

Mačkání papíru

Stříhání

Vytrhávání z papíru

Lepení

Skládání z papíru

Úkony spojené se sebeobsluhou

Zapínání knoflíků, zipů, přezky, navlékání ponožek, oblékání

Oblékání panenek

Stavebnice, společenské hry

Práce s různorodými stavebnicemi – je vhodné se vzrůstající koordinací pohybů vyhledávat stavebnice s menšími dílky

Skládání kostek

Skládání mozaiek

Společenské hry

Pomoc při každodenních činnostech

Hnětení těsta, vykrajování, míchání, krájení zeleniny, přesypávání, mletí koření

Věšení prádla

Zamykání, odemykání, zozsvěcení světel

Listování v knize po jednotlivých listech

Motání klubíček vlny

Šroubování – uzávěry lahví

Práce s nářadím

Uvolňovací grafomotorické cviky, které se s dětmi procvičují:

1.Volné čmáraní všemi směry – děti provádí volné tahy tužkou, kreslí všemi směry. Čára by neměla být přerušovaná, děti by měli pokreslit celý papír.

2.Kružnice kolem středu – děti krouží tužkou kolem jednoho předmětu oběma směry, následuje kroužení kolem dvou předmětů, závěrem mohou děti provádět cvik bez středové opory.

3.Ovály kolem středu – úkolem tohoto cviku je, aby děti rozlišily oválný tvar od kruhového, ovál procvičujeme stejně jak předchozí cvik.

4.Horní oblouk – děti nejdříve pohybují rukou zleva – doprava a zpět. Zkouší napsat velký oblouk, následují malé k sobě připojené obloučky.

5.Dolní oblouk – děti opět začínají od velkého oblouku zleva - doprava a zpět a také zkouší psát malé k sobě připojené obloučky. Dbáme na správný stisk tužky.

Děti si nejdříve cvik procvičují na neomezené ploše papíru, později pouze na

ohraničené ploše. **6.Dotyky hrotem tužky** – dbáme na správný stisk tužky. Děti si nejdříve cvik procvičují na neomezené ploše papíru, později pouze na ohraničené ploše.

7.Vodorovné čáry – děti si nejdříve procvičují neomezeně dlouhou čáru zleva – doprava. Později dětem stanovíme cíl

8.Svislé čáry shora dolů – děti nacvičují čáry nejdříve neomezeně, později opět stanovíme cíl.

9. Svislé čáry zdola nahoru – u čar zdola nahoru postupujeme stejně jako u předchozí řady.

10.Svislé čáry přerušované – u této metodické řady dbáme, aby děti psaly stejně dlouhé přerušované čáry, a aby tyto čáry byly ve stejném sklonu.

11.Šikmé čáry shora dolů – zde děti zkouší psát nejdříve z levého horního okraje, potom z pravého horního okraje. Začínají nejdříve z rohů papíru, později jim určíme dráhu.

12.Šikmé čáry shora dolů – začínáme nácvikem z levého dolního okraje, potom z pravého dolního okraje. Děti začínají psát z rohů papíru, potom je cíl předkreslen.

13.Šikmé čáry přerušované – stejně jako u desáté řady dbáme na to, aby děti psaly stejně dlouhé přerušované čáry. Čáry nejdříve zkoušíme psát z levého sklonu a následovně z pravého.

14.Přímé čáry různým směrem – zde nejdříve nacvičujeme přímé čáry různým směrem nejdříve od určeného obrázku, potom čáry vedeme k pevnému bodu.

Správné držení psacích potřeb

špetkový úchop